

Grote Groninger Gebouwenenquête 2012 Juryrapport

Traditiegetrouw worden op de Dag van de Architectuur vakjuryprijzen uitgereikt aan de beste gebouwen die in het voorafgaande jaar in de stad Groningen opgeleverd zijn, zo ook dit jaar. Op de dag dat Nederland 's avonds tegen Duitsland moest voetballen (en met 2-1 verloor) troffen op een vroege ochtend de drie juryleden Marina van den Bergen (redacteur ArchiNed), Jan Jaap Vogel (adjunct directeur strategisch vastgoedbeheer Ymere) en Kamiel Klaasse (NL Architects) elkaar op het Centraal Station met een sterke kop koffie in de hand. De opgave voor deze dag: zestien gebouwen bezoeken en beoordelen. De diversiteit was groot: van een woning tot een TBS-kliniek, van een schoolgebouw tot een parkeergarage en van seniorenappartementen tot jongerenhuisvesting.

Aan het eind van de middag keek de jury terug en concludeerde dat bijna alle bezochte projecten architectonisch doorgaans van redelijke tot goede kwaliteit zijn. In de architectuur is op dit moment de bruto/netto verhouding meer dan ooit alles bepalend. Overmaat wordt er door de meeste opdrachtgevers zoveel mogelijk uitgerst. Het is dan ook opmerkelijk te zien dat in veel van de genomineerde projecten toch sprake is van een weldadig gevoel van overruimte in de vorm van royale gangen, hoge plafonds en soms zelfs spectaculaire vides. Een tweede trend betreft het plafond. Het standaard systeem plafond is wellicht een van de grootste plagen in de architectuur;. De jury was dan ook blij verrast dat het de architecten van veel van de genomineerde projecten gelukt is alternatieven te implementeren. Een houten plafond bleek een soort rode draad te vormen gedurende de hele dag.

De jury prijst ook de wijze waarop herstructurering in Groningen vorm krijgt. Gestaa en stap voor stap, met een Groningse charmante nuchterheid. Die nuchterheid ziet de jury ook terug in de gebouwen. Vrijwel nergens is sprake van misplaatst architectonisch vertoon. Dit lijkt lovenswaardig maar tegelijkertijd dreigt het gevaar dat alle gebouwen onder de noemers, netjes en degelijk geplaatst kunnen worden. De jury was dan ook op zoek naar gebouwen die een voorbeeldfunctie kunnen vervullen. Slechts enkele van de zestien projecten blijkt aan dit criterium te voldoen. Aan het eind van een intensieve dag was de jury dan ook bijzonder eensgezind over de winnaars. Unaniem en zonder heftige discussies werden de nummer 1, 2 en 3 benoemd.

Op de derde plaats staat een woningbouwproject waarvan de jury vooral enthousiast is over het concept: intieme optimistische hofjes met collectieve buitenruimtes en een diversiteit aan plattegronden. De jury noemt het stoere blokjes die middenin het lange gras en de veldbloemen zijn geplaatst. Ze heeft waardering voor de bijzondere details en materialisering, zoals de fraaie bakstenen die doorlopen op het plafond van de poort en de houten vloer die vlak voor de entrees een kwartslag draait. Minder enthousiast is de jury over het ontbreken van enige relatie met de buurt. Ook de lage plafonds en woningindeling vormen een minpunt. Desondanks gaat de derde prijs naar Sterrenhof, ontworpen door Onix, in opdracht van Nijestee en gebouwd door Bouwmij Hendriks.

Het schoolgebouw dat met de tweede prijs naar huis gaat, krijgt van de jury met name lof voor het interieur. Het exterieur doet haar denken aan een project in Amsterdam van een ander architectenbureau. Dit gebouw lijkt van binnen naar buiten ontworpen. De jury roemt het hoogteverschil in de gangen, de ruimtelijkheid, de mooie verbindingen tussen de verschillende ruimtes en de praktijklokalen waarin de toekomstige werkplekken van de leerlingen zijn nagebootst. De theorielokalen kunnen op minder enthousiasme rekenen. Het kleurgebruik is – zij het wat simplistisch en

modieus – doelmatig. De jury noemt dit gebouw een typologisch avontuur en een opwindend project, een plek waar je trots kunt zijn om op het VMBO te zitten. De tweede prijs gaat naar VMBO en OPDC Augustinuscollege, ontworpen door SP Architecten, in opdracht van CSG Groningen en gebouwd door Jorritsma Bouw.

Het project dat de eerste prijs krijgt, is volgens de jury een voorbeeldproject ook al stuit de jury op enkele onbegrijpelijke details in de afwerking en is in verwarring over de materialisering van een beeldbepalend onderdeel. Het unanieme oordeel is dat het een ingetogen gebouw is dat prachtig op zijn plek staat en verschillende zones van openbaarheid op sublieme en transparante wijze met elkaar verbindt. De verschillende functies en organisaties die het gebouw rijk is, worden ieder met een eigen entree ontsloten door een groot centraal plein. Rond het plein zijn de lokalen gelegen die direct toegang hebben tot het plein. Binnen zijn alle lokalen en organisaties door een ogenschijnlijke oneindige lange gang ontsloten. Een gang die tevens de buffer vormt tussen de buitenwereld en de beschermde binnenwereld van de scholen. Door de verdieping van het schoolplein en de hoge borstwering kan er zonder problemen binnen rustig geleerd worden en tegelijkertijd kunnen anderen buiten spelen. Het is een gebouw op kindermaat, waar je als volwassene niet door de knieën hoeft te gaan. Met veel plezier reikt de jury de eerste prijs uit aan de Reitdiepschool, ontworpen door Dok architecten i.s.m. Gianni Cito, in opdracht van de gemeente Groningen en gebouwd door Friso Bouwgroep.